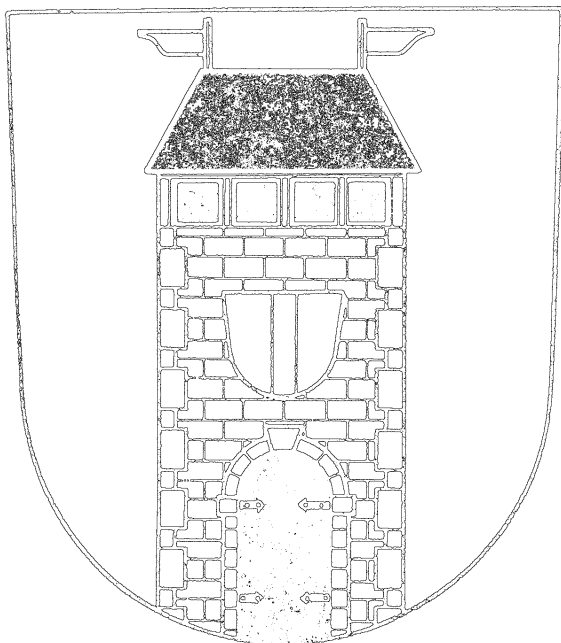

Budišovský zpravodaj

3/2000

INFORMACE OBECNÍHO ÚŘADU

Ze zasedání obecního zastupitelstva konaných 8. června a 14. června 2000

Na prvním z nich byli zastupitelé seznámeni prostřednictvím zprávy p. Libuše Pospíšilové se stavem přestavby bytů v prostorách bývalé pošty a obecního úřadu. Přestavba bytů na bývalé poště se blíží ke svému závěru, na zbylých bytech se intenzivně pracuje. Obec uzavřela smlouvu s ČMHB ve výši 5 milionů Kč na dostavbu 13 bytových jednotek. Úvěr se po kolaudaci převede na bytové družstvo. Kolaudace bytů v prostorách bývalé pošty se v důsledku nezavedené vody a plynu odkládá.

Na všechny byty jsou již zájemci. Žádosti o nové byty přibývá. V současné době je jich na OÚ 8. Zastupitelstvo hledá možnosti, jak těmto žadatelům vyjít vstříc. Jednou z nich je výstavba dalších bytů na „lesní správě“, s níž by se mělo začít ještě v letošním roce.

Zástupce obce p. Rudolf Matoušek seznámil s rezignací rady mikroregionu, k níž došlo na valné hromadě. Zde došlo k volbě nové rady, která musí doplnit své stanovy a vyřešit problém ohledně počítačů. V současné době pracuje na okrese 13 mikroregionů.

Potěšitelná byla zpráva o získání dotací. Jednak 200 000 Kč na dostavbu zdravotního střediska z fondu pro obnovu vesnice a dotace na rekultivaci skládky na Výchonech.

Na druhém zasedání starosta obce p. Ladislav Pěťa informoval o reformě veřejné správy. Budišov včetně celého okresu Třebíč bude patřit pod Jihlavský kraj.

Dále, jako zástupce ve sdružení pro plynofikaci, podal p. Pěťa zprávu o zvolení nového vedení, v jehož čele nyní stojí starosta Rudíkova p. Svoboda a místopředsedou se stal Ladislav Pěťa. Agenda zůstane v Budišově. Pro letošní rok je záměr provést plynofikaci obcí Budišov, Nárameč a Smrk. Práce na výstavbě vysokotlakého potrubí provádí firma Mongas Hodonín.

Pan L. Pěťa informoval o tom, že třetina přípojek na plyn je hotova. Obec obdržela cca 900 000 Kč na půjčky pro občany na nízký úrok. Kromě půjčky na zbudování plynu mohou tyto půjčky sloužit i na rekonstrukci domu apod. Na obci jsou k dispozici tiskopisy žádosti.

P. Pěťa žádá obecní zastupitelstvo o souhlas k zadání

zpracování studie výstavby multifunkčních telekomunikačních sítí v rámci mikroregionu Horácko. Náklady ve výši 50 % by kryla dotace a zbytek půjčka na téměř nulový úrok. Po zbudování by síť zůstala v majetku obce.

Z dalších zpráv vyplynulo, že dochází k navýšení základního jmění Technických služeb Budišov ze 100 000 Kč na 200 000 Kč.

Obec uvažuje o revitalizaci rybníků v Budišově, v jejímž rámci by se měly vyčistit dva rybníky v Kundelově a vybudovat nový rybník mezi Skalkou a Kundelovským rybníkem. Bude se jednat s majiteli pozemků, zda jsou ochotni pozemky prodat. Dotace od státu by zaplatila 85 % nákladů a zbylých 15 % Rybářství Velké Meziříčí.

Je zadáno vypracování studie ČOV a kanalizace Budišov firmou AQUA Procon Brno.

Na závěr byl schválen příspěvek hasičskému sboru Mihoukovice na vybavení mladých hasičů stejnokroji ve výši 10 000 Kč.

Vodojem

Vodojem, s kterým bychom Vás chtěli blíže seznámit, se nachází na Brdcích v místech zvaných „U elektriky“. Stavba dvoukomorového vodojemu se vzhledem k tomu, že nepřevyšuje okolní lesní porost, dá snadno přehlédnout. K výstavbě vodojemu, vodního přivaděče a rozvodných řadů mohlo dojít díky pochopení a souhlasu ze strany vlastníků půdy.

Jedná se o železobetonový kompaktní objekt s prefabrikovaným zastropením nádrží a zastřešením armaturní komory, včetně trubního vystrojení. Srdece vodojemu tvoří dvě

podzemní nádrže, každá z nich s kapacitou 250 m³. Nádrže mají nepravidelný tvar (podobající se písmenu L). Největší délka nádrže je 11,8 m a šířka 6,8 m. Výška nádrží je 4,5 m, s tím, že maximální výška vody v ní bude 4 m. Tloušťka stěn nádrží je mezi 30 až 50 cm a jejich dna, nacházejícího se v nadmořské výšce 507 m, 50 cm.

V objektu vodojemu se kromě dvou nádrží 2×250 m³ nacházejí armaturní komora, místnost elektro, suterén a příslušenství. Ovládání vodojemu bude dálkové, řízené z dispečinku v Třebíči. Trvalý zábor pozemků pro areál vodojemu je včetně příjezdové cesty 3 300 m².

Vodovod

Aby vodojem „žil“, musí do něj přitékat a následně vytékat voda, což se neděje u druhého, již dříve postaveného vodojemu na „Nožičkově kopci“. Zdrojem vody pro vodojem na Brdčích je „Oblastní vodovod okresu Třebíč – Vodovodní přivaděč Mostiště – Třebíč“.

Místem napojení na tento přivaděč je přerušovací komora Rudíkov. Přívod vody od Rudíkova po vodojem Budišov byl náplní I. etapy stavby. II. stavba na ni navazuje a sestává z vodojemu Budišov a přívodu vody pro obec Budišov.

Voda do vodojemu je přiváděna samospádem (samotížně). Docílí se toho díky změně nadmořské výšky, která se na trase Rudíkov–Hodov–Budišov pohybuje v rozmezí 548 – 510 metrů nad mořem (hydrostatický tlak se mění od 0,636 MPa v přerušovací komoře Rudíkov do 0,423 MPa před Budišovem), dále změnou průměru tlakového hrdlového potrubí. Od přerušovací komory v Rudíkově je 1645,5 m potrubí PVC Ø 225×10,8 mm. Před Hodovem se mění v délce 692,7 m na potrubí PVC Ø 160×7,7 mm. Po tomto úseku, až do VDJ Budišov, bude protékat voda opět v potrubí PVC Ø 225×10,8 mm, na trase 2452,2 m. Přivaděč je rozdělen na dva úseky, a to Rudíkov – Hodov v délce 2388,2 m (u obce Hodov je provedena odbočka pro budoucí vodojem Hodov, pokud bude realizován) a Hodov – VDJ Budišov v délce 2452,2 m. Celková délka přivaděče Rudíkov–Hodov–Budišov je 4790,4 m. Plynulému toku vody, který se po trase pohybuje mezi 14 až 18 l/s, slouží v nejvyšších místech na trase osazené vzdušníkované objekty a v nejnižších místech kalosvodové objekty.

Na trase je několik podchodů pod silnicemi a železniční tratí, jimiž musí potrubí procházet. Pod silnicemi se nachází v hloubce asi 1,6 – 2,3 m potrubí IPE Ø 225×12,8 mm v ocelové chrániče. Rovněž podchody pod železniční tratí jsou řešeny pomocí ocelových chrániček.

Pro rozvod vody na trase Budišov-Kundelov, Rejdůveň a Mihoukovice slouží zásobovací řad, kde se nachází potrubí PVC Ø 160×7,7 mm a vedlejší řady, k nimž patří potrubí PVC Ø 110 × 5,3 mm a PVC Ø 90 × 4,3 mm. V místních rozvodných řadech budou osazeny hydranty. Celková délka potrubí rozvodné sítě je 10 047 m.

Provedení vodovodních řadů počítá s možností pro napojení obcí: Studnice, Rohy, Kamenná a Nárámeč.

I při místních rozvodech se na některých místech musí použít podchodů pod silnicemi. Stejně jako u přivaděče vody bude zde použito svařované potrubí IPE Ø 160 mm a IPE Ø 110 mm za použití ocelových chrániček.

U hlavní rozvodné sítě (bez domovních přípojek) při spojování potrubí následuje po určitých úsecích tlaková zkouška (tlakování na 1 – 1,1 MPa). Po ní následuje provozní

tlaková zkouška (tlakování na 0,7 MPa). Spojování jednotlivých rour se provádí nasunutím (silou – ručně, bez lepení) do hrdla přes „O“ kroužek.

Uvažovaný průtok vody v Budišově a místních částech je 3,21 l/s s tím, že v případě požáru (k tomu budou sloužit hydranty) lze průtok zvýšit o 5 l/s.

Investorem celé stavby jsou Vodovody a kanalizace Svazek obcí se sídlem v Třebíči a projektantem fa L Desing – projektová činnost v investiční výstavbě. Stavbu provádí VHS Třebíč s. r. o. Realizaci domovních přípojek budou provádět Technické služby Budišov.

Těchto několik informací jsme čerpali z rozsáhlé technické dokumentace týkající se vodojemu Budišov, přivaděče vody Rudíkov – Hodov – Budišov a vodovodu Budišov, která nám byla ochotně zapůjčena panem Ing. Stanislavem Čechem, zaměstnancem fy Ing. Václav Šafařík, Vladislav 92. Touto cestou děkujeme Ing. Stanislavu Čechovi za odbornou konzultaci při sestavování tohoto článku.

Struny strnišť v dlouhém pění
touží po dotyku tich

Bohuslav Reynek

Rozsvícená budišovská noc

Už nemusíme v cizině obdivovat osvětlené chrámy, paláce či venkovské kostelíky, zářící do noci.

Od počátku srpna L.P. 2000 krásně a vznešeně do tmy září i budišovský kostel.

Jeho nevšední, až strohá architektura vynikne ve světle dvou reflektorů dosud neviděnou krásou. Kostelní věž se zdá být mohutnější, sochy na věžním ochozu plastičtější proti temnému nočnímu nebi. A pozdní návštěvníci místních hospůdek si mohou i v noci kontrolovat čas...

Je to pietní dikůvzdání těm, kteří na místním hřbitově spí svůj věčný spánek. Je to dar lidem, kterým osvětlený kostel ukazuje cestu noční tmou k domovu. I těm, kteří mají rádi krásu.

Díky za moudré a kulturní rozhodnutí. Vážme si toho!

Ing. Rostislav Tesař

ZPRÁVY

Osvětlený kostel

29. května se z kostela sv. Gotharda a Nanebevzetí P. Marie v Budišově ozvaly v dosti nezvyklých 21.40 hod. zvony. Mnoho lidí je díky silnému hluku ze zábavy v Doubí a rozzářeným obrazovkám neslyšelo.

Unikla jim jedinečná událost – poprvé (vlastně podruhé, protože den předtím došlo asi ke čtvrt hodinové zkoušce) ve své historii byl kostel nasvětlen. Naštěstí ne naposled. V nočních hodinách bude zářit do širokého okolí od chvíle, kdy dojde k rozsvícení veřejného osvětlení.

Osvětlení kostela pomocí dvou halogenových svítidel, každé z nich o výkonu 400 wattů, instalovala firma Elektro – Ing. Klíma z Třebíče, jejíž stejnojmenný zástupce osvětlení inicioval a navrhl. Jedno ze svítidel se nachází na hřbitově napravo (při vstupu) od hlavního kříže, druhé ve spodní části asi 50 metrů od brány u silnice na Nárameč.

Část nákladů pokryla peněžní sbírka v kostele, nemalou částkou přispěl i zástupce dodavatele a provoz bude v režii obce.

Výměna duchovních správců v Budišově

Začátkem srpna jsme se rozloučili s P. Františkem Školařem, který odešel působit do Podolí u Brna, a při večerní mši ve středu 2. srpna se představil budišovským farníkům nový duchovní správce.

Mgr. Václav Novák pochází z rolnické rodiny z Dolních Bojanovic v Podluží na jižní Moravě, narodil se 18. 9. 1957 v Hodoníně a má sestru a 4 bratry. Vyučil se klempířem v Uherském Brodě a pracoval jako klempíř u OSP Hodonín a v podniku Nafta Kbely. Absolvoval dvouletou večerní střední školu strojní v Hodoníně. Od roku 1989 byl ošetřovatelem na Velehradě. Po katechetském kursu v Olomouci a po dálkovém studiu teologie na Palackého universitě se rozhodl vstoupit do semináře. Od r. 1996 sloužil jako jáhen v Otnicích na Slavkovsku.

28. 6. 1997 byl v Brně vysvěcen na kněze a působil jako kaplan ve Křtinách, odkud spravoval i farnost v Babicích nad Svitavou. Od roku 1998 sloužil ve Sloupu v Moravském krasu a jako administrátor ve Vysočanech. 1. 8. 1999 nastoupil jako farář v Podivíně a od 2. 8. 2000 je v Budišově, kde, jak doufáme, překoná jednoroční rekord v působení na jednom místě, k čemuž bychom mu všichni měli být nápomocni a snažit se, aby se mu u nás líbilo.

Cesta za poznáním

Na dřívější vyhledávané zájezdy pořádané TJ Sokol jsem pro velký zájem v letošním roce opět navázal. První naše cesta vedla do westernového městečka ve Zvoli. Ráno 8. 7. nastoupilo do autobusu 23 dospělých a 10 dětí. Výlet se vydařil a jeho účastníci projevili zájem o další. Rozhodli jsem se, že pojedeme na „Safari“.

Autobus do Dvora Králové vyjel 19.8. Večer před odjezdem odreklo šest přihlášených. Odejelo nás tedy 41. Viděli jsme nejen exotická zvířata, ale zažili jsme i tropická vedra, díky nimž byl zážitek dokonalý.

Všichni účastníci zájezdu byli velmi spokojeni a už se těší na příští rok. Předběžně jsme si naplánovali návštěvu skanzenu v Rožnově pod Radhoštěm a prohlídku muzea Tatry Kopřivnice. Bude-li zájem, pojedeme i do westernového městečka v Boskovicích.

Těším se na hojnou účast vás všech v příštím roce. Nashledanou při našem dalším putování!

Jiří Volavka

Pouť

Termín pouť byl odvozen od slova putování. Tak bývala označována cesta do významného místa, převážně duchovního nebo náboženského významu. Putovalo se např. do Svaté země, na Hostýn, do Vranova, na Sv. Kopeček a na Velehrad. Výjimkou nebyly ani cesty do Lurd a Mariazell. Muslimové pak konají pouť do Mekky.

Kromě poutí do vzdálených významných míst se také ujal zvyk slavit poutě při místních kostelích, a to k počtě patrona, kterému je chrám zasvěcen.

Není to už žádné velké putování, ale příležitost, při které se setkávají rodáci se svými přáteli a příbuznými.

Bývala to vždy radostná událost, zahájená bohoslužbou a průvodem s družičkami. Průvod, který už není zakazován, patřil k pouti stejně tak jako boudy s perníkem a tureckým medem. Také kolotoč a někdy i provazolezec nebo muž s papouškem, který tahal papírky s věštbou osudu. A pro pány kluky a mladíky tu bývala nezbytná střelnice. Vzpomínám si, že jsme jako děti obcházely den před poutí okolí obce a trhaly polní kvítka, kterými jsme pak v domě ozdobily svatý obrázek, který nikdy ve venkovské chalupě nechyběl. Byl tak poté příslušný svatý pozdraven a mohl si přivonět ke všem květům domova.

Odpoledne a večer pak bývala taneční zábava. Přečasto, jak už to v českých zemích bývá, pod Čechům drahými stromy, pod lípami. Stala se tedy během staletí z pouti křesťanskonárodní slavnost, která až na některá omezení přetrvala i mnohé temné doby naší země.

Co však při těchto dnes už skoro folklorních slavnostech nikdy nebylo, jsou krámy s hadry, obuví apod. Tyto krámy patří na trh, kterým pouť rozhodně není a nesmí být.

Přijďte všichni cukráři, perníkáři, řezbáři a ostatní řemeslníci – budete všichni vítáni!

Sidonia

Zamyšlení

Nějaký úředník vypisoval údaje z mého občanského průkazu, kde mám v rubrice místo narození napsáno: Budišov.

„Tam jsem jezdíval na prázdniny k Pyšeláku“.

„Už je to dávno“, dodal a celá administrativní procedura pak proběhla mimořádně rychle, jakoby slovo Budišov pozitivně působilo.

Jak jsem se dozvěděl na místní matrice, až do roku 1954 v Budišově pomáhala dětem na svět paní Hedvika Dvořáková, porodní sestra. Proto se také zapisovalo místo narození Budišov.

Od toho roku se děti z Budišova i z okolí rodily v třebičské porodnici, a tak už nikdo nemá v občance, „v řidičáku“ či v cestovním pasu jako místo narození zapsán Budišov.

Ale myslím si, že to nevdá. Ať tam, v těch suchých úředních dokladech, je zapsáno jako místo narození Budišov, Třebíč, či jiné město, přesto tady každý na otázku: „Vodkad seš?“ odpoví bez váhání: „Z Budišova, z Nárámče, z Kamenné, Kundelova či z Hodova“.
Holt místo narození sice někdy pomůže, jako tehdy mně, ale asi příliš nerozhoduje o tom, kde je člověku dobře a kde rád žije...

Ing. Rostislav Tesař

Z dějin budišovské školy

I když školství nemělo u nás na různých ustláno, bylo vždy na dobré úrovni: stačí jen připomenout školskou reformu za Marie Terezie, abychom si uvědomili, jak se ve střední Evropě cenilo důkladné základní vzdělání. To spolu se středoškolským tvoří jádro školského systému dodnes.

Na vesnici, tedy i u nás v obci, škola byla a stále je součástí každodenního života. Učitel byl spolu s farářem, eventuálně lékařem a dalšími představiteli vesnické inteligence nositelem kultury. Uvádět všechno, co dělal pro obec, by asi bylo zbytečné. Takto fungovala škola a její učitelé i v Budišově. Nastal nový školní rok, třídy se zaplnily hlásky dětí. Kolik již generací prošlo budišovskou školou! Připomeňme si alespoň některé významné mezníky v jejich dějinách.

Kdy v Budišově vznikla první škola, nelze přesně zjistit, ale pravděpodobně spolu s kostelem, tedy na konci 13. století. Jistě nebyla z posledních právě na Třebíčsku, kde již na počátku 14. století bylo 25 škol farních a jedna klášterní. Nejstarší písemný záznam o budišovské škole je z roku 1662, kdy se o ní zmiňuje velkomeziříčský děkan Matěj Pavlovský ve zprávě zaslané biskupské konzistoři do Brna. Píše, že ji navštěvovalo pouze 12 dětí. V této zprávě je dále uvedeno, že učitel se obrátil na katolickou víru a od faráře dostává 6 zlatých rýnských služného a k tomu 6 měřic žita ročně. Podle této zmínky o učiteli lze usoudit, že se v Budišově dlouho udrželo luteránství a že teprve kolem roku 1656 byl v naší obci katolický farář.

O existenci školní budovy se dovídáme ze záznamu v „Purkrechtních lejtstrech soudu v Budišově“ z roku 1678. Píše se v nich o stavbě školy a o tom, kolik „rénských“ se zaplatilo tesařům a kamnářům. Jde zřejmě o budovu staré školy, která byla za domem Kosteckých. Byla zbořena roku 1960 (zakoupili ji manželé Hanzlovi z čp. 49.)

Po několik roků není o škole žádný záznam, až v matrice úmrtí je poznamenáno, že roku 1682 zemřela Maria-stará rektorka. Další záznam v této knize je o smrti kantora Pavla Smetany v roce 1686. Z pojmenování „kantor“ vyplývá, že v Budišově byla tehdy

škola jednotřídní, neboť tohoto titulu se užívalo o učiteli, který byl na škole sám. Měl-li u sebe ještě učitelského pomocníka, říkalo se mu již rektor.

V 18. století (přesně roku 1788) byly k Budišovu přiškoleny obce Hodov, Studnice, Rohy, Kojatín a Valdíkov. Přibýlo žáků, a proto nadřízené úřady naléhaly na místní vrchnost, aby se postarala o lepší místnosti pro výuku. Škola se proto roku 1797 přestěhovala do „špitálu“ - budovy, která existuje na jižní straně hřbitova dodnes. Dlouho se však v těchto místnostech neučilo a škola se opět vrátila do staré budovy. Na stálý nátlak třebíčského úřadu, aby byla postavena školní budova, pozitivně reagoval až rytíř Stettenhofen a začal s výstavbou vedle panské hospody (u Kosteleckých); okna učeben byla orientována k jihu, dvorek k severu.

Jan Tvarůžek

Dne 2. června 1850 došlo ke katastrofě: v jednom domku vypukl požár a ten se posléze rozšířil i na školu, faru a kostel. Bylo tehdy zničeno celkem 30 obytných domů. Stavba nové školní budovy byla pak dokončena roku 1853. Dům byl jednopatrový, v prvním patře byly dvě učebny, v přízemí byt pro rektora a malá místnost pro pomocníka. Tato budova byla opravena roku 1887; byly v ní tehdy tři učebny a byt rektora. Školu v té době navštěvovalo 250 – 260 dětí. K další změně dochází za nadučitele Jana Tvarůžka, který se s rodinou přestěhoval do domku u hřbitova; z jeho bytu ve škole byla zřízena čtvrtá třída. Od školního roku 1900-1901 byla budišovská škola čtyřtřídní. Roku 1924 za správce školy Františka Honze (nastoupil roku 1909) byla

škola rozšířena na pětitřídní a v témže roce se postavila další školní budova s bytem pro správce školy a jednou třídou. Jde o budovu, kde pak byla dlouhá léta – vlastně až do poslední doby – umístěna pošta. Roku 1935 odchází správce školy František Honz do důchodu a po něm jako správce nastupuje budišovský rodák František Zejda (1897-1971). Škola byla rozšířena o další třídu a stala se šestitřídní. Roku 1936 byla zřízena z bytu správce školy, který se přestěhoval do rodinného domku, první školní kuchyně, kde se žákyně učily vaření.

Přišla čtyřicátá léta, léta válečná, zřízení Protektorátu Čechy a Morava. Z nařízení školských úřadů dochází opět ke změně. Ve školním roce 1940-1941 byla škola zredukována na pětitřídní a v Budišově vzniká první třída Měšťanské školy. Škola nese

zleva nahoře: Josef Zelinka, Mořic Schäfer, Josef Špak, Antonín Nováček, kaplan Pešek
sedící zleva: Marie Čechová (Davidová), Anna Wolfanová, Msgre. Augustin Kratochvíl,
Josef Pochop, František Zejda, Marie Tvarůžková, Krčálová (foto z r. 1940)

název Hlavní škola, ředitelem se stává Josef Pochop, budišovský rodák. František Zejda byl jako legionář penzionován až do roku 1945, kdy se opět stal řídicím učitelem na Obecné škole o pěti třídách. Za dobu války se počet tříd na Měšťanské škole rozšířil na sedm, nedostávalo se však vhodných místností pro vyučování. Do budišovské Měšťanské školy dojížděli žáci z dalších blízkých obcí: z Kamenné, Nárámče, Pozďatina, Hodova a Pyšela. Místnosti pro výuku nebyly však zdaleka všechny vyhovující, vyučovalo se v prvním poschodí Obecné školy, v budově bývalé pošty, v boční místnosti sokolovny a v přízemí hasičské budovy. Za války byla Obecná a Měšťanská škola pod jednou správou; ředitelem byl již jmenovaný Josef Pochop.

Po roce 1945, kdy obec využívala i budovu zámku, sloužily škole tamní místnosti. Začalo se v nich učit ve školním roce 1946-1947, byla tam však pouze Měšťanská škola, zatímco Obecná škola zůstala ve své budově.

Touha po výstavbě nové stálé školní budovy se naplnila v roce 1947: 14. září se uskutečnilo slavnostní kladení základního kamene. O čtyři roky později, a to 10. ledna 1951, bylo započato se stěhováním Měšťanské školy ze zámku do nového sídla. Od roku 1949 byl ředitelem Měšťanské školy Josef Zelinka, který se velkou měrou zasloužil o výstavbu její nové budovy. Po vyhlášení zákona o jednotné škole se 1. – 4. února 1952 stěhuje do nové budovy i Obecná škola. Budova Obecné školy začala sloužit jako sídlo

Místního národního výboru. Obě školy byly sloučeny a jejich ředitelem se stal Josef Zelinka.

Tolik historie od počátků po výstavbu stále nové školní budovy. Během let existence školy stálo před žáky mnoho učitelů, kteří jim předávali vědomosti, učili je pracovat, myslet, milovat svou vlast. Náleží jim náš vděk a uznání.

Miloslava Pospíšilová

Sokolské cvičení v roce 1951 na hřišti za sokolovnou

(Fotografie z archívu budišovského rodáka Augustina Nedvěda)

Houby okolí Budišova I.

Od roku 1993 jezdím na zámek do Budišova pracovat do depozitáře botanického oddělení, kde třídím a zařazuji přírůstky do mykologického herbáře (mykologie je věda o houbách).

Ve volných chvílích po práci se rád toulám po budišovském okolí a samozřejmě jako mykolog se také zajímám, jaké druhy hub zde rostou. Za tu dobu, co do Budišova jezdím, jsem našel mimo mnoha běžných druhů i několik vzácností a zajímavostí. O druhovém bohatství hub budišovského okolí bych Vás, obyvatele tohoto regionu, na přání pana Karla Pavlíčka postupně rád seznámil. Pochopitelně se mi zcela jistě nepodařilo nalézt vše, co ve zdejších lesích roste, ale i tak je to pěkná přehlídka.

Praktické houbaře nejvíce zajímají hřibovité houby, a tak bych začal jimi.

Z pravých hřibů zde poměrně hojně roste hřib smrkový – *Boletus edulis*, který má v kuchyni široké použití. Hodí se do omáček, polévek, můžeme ho přidávat pod maso, sušit, nakládat do octa i smažit jako řízek.

Velmi hojný je zde pod borovicemi, smrkem a modřínem suchohřib hnědý – *Xerocomus badius*, který má stejně všestranné použití jako hřib smrkový. Dalším velmi hojným druhem je suchohřib žlutomasý neboli babka – *Xerocomus chrysenteron*, který je také chutný, ale bývá velmi často napadán nedohubem zlatovýtrusým – *Hypomyces chrysospermus*. Nákaza touto houbou, která je řazena mezi houby nedokonalé (*Deuteromycetes, Fungi imperfecti*), se v první fázi projevuje jako šedý a potom bílý povlak a v dospělosti je celá plodnice obalena zlatožlutými chlamydosporami. Takto napadené houby samozřejmě na jídlo nesbíráme. Bereme pouze zdravé, mladé plodnice, které jsou pevné a mají ještě krásně žluté ústí rourek. Ty starší, s již zelenými až olivovězelenými rourkami, jsou měkké a domů je většinou doneseme pomačkané. Další suchohřib plstnatý – *Xerocomus subtomentosus* je také jedlý. Vzhledem připomíná babku, nemá však políčkovitě rozpukanou pokožku klobouku, i v dospělosti je ústí rourek pěkně zlatožlutě zbarvené a plodnice jsou pevné. U tohoto druhu doporučuji před použitím seříznout pokožku klobouku, protože je nahofklá. Z dalších hřibovitých hub zde roste několik klouzků, a to sličný neboli modřínový – *Suillus grevillei*, k. slizký – *Suillus aeruginascens* (oba rostou pod modřínem) a klouzek peprný – *Chalciporus piperatus*, rostoucí jak pod jehličnany, tak i pod listnáči. Všechny jsou jedlé. K. peprný je však velmi palčivý, proto ho přidáváme do jídla jen v menším množství jako koření. Velmi častý je ve zdejších lesích i hřib žlučník (nebo také „hořčák“) – *Tylopilus felleus*. Poznáme ho podle výrazné síťky na třeni a v mládí čistě bílého ústí rourek, které stářím růžoví až masově červenají. Hřib žlučník sice není jedovatý, ale dokáže nám pokazit houbové jídlo svojí hořkostí.

Příště bychom si něco pověděli o holubinkách, kterých v naší republice roste kolem 150 druhů.

Na závěr bych Vám chtěl dát několik rad. K jídlu sbírejte vždy jen houby, které dobře znáte.

Pro kuchyni berte jen pěkné, pevné a nečervivé plodnice. Pokud jsou ožrány od myši nebo veverek, neberte je vůbec, může zde být nějaká infekce. Neberte přestárlé a rozměklé houby, podléhají často rozkladu a mohou zapříčinit zdravotní potíže. Naučte se znát naši nejedovatější houbu muchomůrku zelenou a také m. tygrovanou. Nasbírané houby ukládejte do košíku, kde se vám nezapaří, a zpracujte je co nejdříve, zvláště za

dlouhotrvajících dešťů, kdy jsou houby nasáklé vodou a rychle se kazí a plesniví. Mějte na paměti, že u mladých plodnic nemusí být ještě dobře vyvinuty charakteristické znaky a mohlo by dojít k záměně za jedovatý druh. Jistě víte, že houby jsou těžko stravitelné a někteří lidé je nemohou jíst vůbec, proto se jich nepřejídejte, obzvláště na noc, nepřehánějte to s tukem ani s vejci. Takové jídlo je stravitelné ještě méně. Nejezte houby syrové, některé druhy (např. václavky, čirůvka fialová, koloděj) jsou za syrova jedovaté. To, že je plodnice červivá nebo ožraná od slimáků, není známkou jedlosti.

*Alois Vágner
botanické oddělení MZM,
houbařská poradna*

Klíněnka jírovcová – *Cameraria obridella*

Jistě již několik let většina z vás pozoruje, jak nepěkně vypadají již začátkem léta jírovce maďaly neboli koňské kaštaný v aleji budišovského nádraží, ale i jinde. Původcem tohoto kalamitního poškození je drobný motýlek klíněnka jírovcová. Její housenky vyžírají chodbičky (tzv. miny) uvnitř listové čepele.

Objevují se několik centimetrů velké průsvitné nekrózy, okraje listů rezavě hnědnou a svinují se do trubičky, předčasně opadávají, a tím se zmenšuje asimilační plocha až o 75% a dokonce i více, což může mít neblahý vliv na zdravotní stav napadených stromů. U starých, již dříve poškozených „kaštanů“, může docházet k odumírání některých částí.

Tento drobný motýlek se u nás poprvé objevil v roce 1993 a postupně se rozšířil po celém území republiky a je dnes běžný i v celé střední Evropě. Pochází z Makedonie, kde byl poprvé pozorován a popsán v roce 1984 Deschkoem a Dimicem. Je to velmi drobný motýlek dosahující délky asi 2 – 4 mm. Na jírovcové aleje, ale i jednotlivě rostoucí stromy, je koncem léta opravdu smutný pohled.

Protože klíněnky přezimují ve stadiu kukly v opadaném listí, je možno její stav alespoň trochu regulovat shrabováním listí a jeho pálením buď pozdě na podzim, nebo časně zjara.

Alois Vágner

Oslavy 110 let SDH Budišov

V sobotu 16. září 2000 proběhly v Budišově oslavy 110 let od založení Sboru dobrovolných hasičů. Po přivítání účastníků se hasiči s ostatními občany vydali na průvod obcí k pomníku padlých, kde zástupci hasičů položili věnec. Průvod pak po státní hymně pokračoval k hasičské zbrojnici, kde po úvodu Svatoslava Ondráčka byly předány pamětní listiny zasloužilým členům sboru. Převzali je Josef Slabý (člen od roku 1945), Jan Vápeníček (1945), Josef Nováček (1950), Ladislav Pospíšil (1950), Jiří Doležal (1952) a Stanislav Toufar st. (1952). Poté promluvili starosta obce Ladislav Pěťa a Starosta OSH ČMS Třebíč Bohumír Benáček.

V druhé části odpoledne prezentovali své umění mladí hasiči z Rudíkova a Mihoukovic a muži z Kamenné. Ukázky hašení automobilu, slaňování z plošiny a práce z výsuvným žebříkem předvedli profesionální hasiči z Třebíče a Náměště n. Osl. Velký zájem diváků vzbudili hasiči z Heraltic svými ukázkami hašení dřevěné stavby různými

historickými prostředky a přístroji. Nejbližší přihlízející byli za svůj potlesk odměněni sprškou vody z hadic.

Poté byla možnost prohlídky obnovené hasičské zbrojnice včetně techniky. Zde bylo připraveno i občerstvení. Po celé odpoledne si mohli občané zakoupit pamětní publikaci o Sboru dobrovolných hasičů, kterou připravili hasiči pro občany i návštěvníky Budišova a na jejíž tvorbě se podílela i redakce Budišovského zpravodaje.

Lze jen litovat, že tato velmi vydařená akce byla přes příznivé počasí navštívena poměrně málo diváky. Navíc nemohla být uskutečněna plánovaná taneční zábava Pod hrázkou pro náhlý, avšak neustávající déšť, a tak se zakončení oslav odbyvalo v prostorách budišovských hasičů.

*Už je podzim a začínáme ulpívat
na každé věci delším pohledem,
i do druhých očí klesáme hlouběji s otázkou,
jestli se udělají na hladině nějaká kola
po tomto kameni.*

Oldřich Mikulášek

KULTURA

Pár budišovských reminiscencí aneb Důležitost pamětníků

Budišov se stal v posledních desetiletích středem pozornosti regionálních historiků, profesionálních i amatérských. Pamatuji se, jak jsme někdy v roce 1969 dělali pro sebe takovou malou fotografickou dokumentaci zámku a okolí, tehdy nezadržitelně chátrajícího, s pukajícími zdmi a zpusťšenou salou terenou se zlacenými freskami s čínskými motivy podle módních rokokových vzorů.. Mezitím se hodně změnilo. Jistě i díky osobnostem, jako byl administrátor P. Jan Slabý nebo MUDr. Vladimír Němeček, ale i přítomností Moravského zemského muzea. Psalo se o mnohém, ať již šlo o církevní dějiny městečka, nebo o jeho vnitřní správu a výstavbu, eventuálně o jeho osudech ve vypjatých dobách. Je však faktem, že tu zůstala bílá místa a že se některým událostem a zásahům věnovalo méně pozornosti.

Na počátku právě končícího 20. století bylo zřejmé, že se chystá velké evropské a snad i světové střetnutí – manévry rakousko-uherské armády, jichž se osobně účastnil císař František Josef, který při té příležitosti projížděl zvláštním vlakem i Budišovem, o tom svědčily více než jasně. Pamatuji se, že mi můj děda František Zejda, v době oné císařsko-královské návštěvy student velkomeziříčské reálky (nar. 1897), později sám odvedenec od válečné maturity, zajatec, ruský legionář, dlouholetý starosta Sokola a řídící učitel, vyprávěl, jak obyvatelé Budišova císaře srdečně zdravili, a on pak při zpomalení jízdy na přejezdu rozhodil mezi budišovské chlapce hrst mincí a smál se, když se o ně prali. První velká válka zasáhla Budišov víc než drsně: podle Františka Honze (1938) nastoupilo hned 2. srpna 1914 vojenskou službu 73 záložníků a postupně se počet odvedených zvýšil na 248 osob. Padlo z nich 37: jejich pomník, který je dosud udržován, byl odhalen a vysvěcen 15. srpna 1922. V této souvislosti jsou samostatnou kapitolou budišovští legionáři, z nichž někteří zanechali i paměti: z Budišova a Mihoukovic jich bylo 22 a dva z nich padli (Karel Man, Ladislav Horký). Obě velké války zasáhly do dění v obci a je škoda, že se systematicky neshromáždila (alespoň pokud vím) vyprávění pamětníků (memoráty), ať již jakkoli subjektivně zbarvené (válka, zajetí, legie v případě 1. světové války, léta okupace a osvobození v roce 1945 apod.). Kroniky Budišova z let Protektorátu Čechy a Morava, které tehdy psal můj již zmíněný děda František Zejda, se po veřejné výstavě na počátku 50. let ztratily – to je další bílé místo v nejnovějších dějinách obce.

Řetězec událostí je spojen se vztyčením pomníku prezidenta T. G. Masaryka. Stalo se tak po vyčerpávající organizační práci a dobrovolných sbírkách občanů a krajanů dne 15. srpna 1938 ve 14 hodin. Událost měla symbolický význam: byly to poslední měsíce tzv. první republiky, bylo po úspěšné květnové mobilizaci a našemu státu hrozilo tehdy smrtelné nebezpečí. Při odhalení pomníku lidé veřejně přísahali svou věrnost republice. Po „mnichovském“ podzimu 1938 a okupaci v březnu 1939 to bylo nebezpečné: zejména sokolové a ti, kdo republiky přísahali, byli v nebezpečí vlastně až do konce války. Toto období si ještě mnozí pamatují, ale pamětníků stále ubývá. Zaznamenávání těchto událostí, ale také běžného života na vesnici, o němž dnešní generace mladých a nejmladších nemají ani potuchy, by bylo záslužným činem: psaných dokumentů ubývá nebo žádné nejsou, pamětníci umírají a noví obyvatelé obce, kteří nejsou přímo rodáci, o minulosti obce mnoho nevědí. A to je škoda, neboť, jak praví klasik, „neúcta

k předkům je prvním znakem nemravnosti a zdivočení“... Vždyť ulicemi Budišova procházeli kdysi nejen místní sedláci, úctyhodní starostové, faráři, mezi nimi známý regionální historik Augustin Kratochvíl, bučovický rodák, biskupský rada, redaktor Vlastivědy moravské a člen Královské české společnosti nauk v Praze, ale také příslušníci rodu Baratta-Dragono, vládní rada a ředitel ČTK Ladislav Tvarůžek, Emanuel hrabě Pötting-Persing, papežský prelát a sídelní kanovník v Olomouci, zakladatel Vyššího ústavu k výchově českých dívek; zásluhou místního lékaře a milovníka umění MUDr. Jiřího Keprta si tu ruce podávali docela známí a slavní malíři a od nádraží chodíval i slavný herec Jindřich Plachta., projev tu pronášel Jakub Deml a v 50. letech tu učil i budoucí výtvarník a básník Ladislav Novák.

Je zřejmé, že v případě slavných Budišovů jde v zásadě o dvě roviny: první jsou ti, kteří se v Budišově narodili a jejichž věhlas překročil hranice obce, stali se známými v celostátním nebo i mezinárodním měřítku. Rozhodně k nim patří třeba Alois Andrlé, který v Praze zpíval píseň Kde domov můj, Marie Malá, matka Alfonse Muchy, zkušební letec V. David, anglický letec Leonhard Smrček, i když jejich věhlas se značně různí. Pak tu jsou rodáci nebo i lidé odjinud, kteří se Budišovem zabývali, měli zde vliv a byli jeho významnými osobnostmi, tedy ti, kteří v Budišově přímo a dlouhá léta působili. I seznamy tzv. slavných rodáků je však třeba brát historicky: jestliže ještě kolem roku 1968 byl vzácností místní absolvent vysoké školy, dnes to již žádná výjimečná událost není. Naopak k historii patří poslušnost duchovních administrátorů, event. kaplanů, ředitelů školy nebo významnějších učitelů, nepochybně také majitelů panství, hudebníků, správců, představitelů obce apod.

Vraťme se však k soše T. G. Masaryka, kterou vytvořil velkomeziříčský sochař Jiří Marek (je mimo jiné také autorem náhrobku syna správce velkostatku Vladimíra Borodajevského, sousoší skupiny dětí před školou a sochy sv. Tadeáše Judy, věnovanou MUDr. Jiřím Keprtem). Za Protektorátu Čechy a Morava byl pomník snesen a zazeděn na místní faře a po roce 1945 znovu instalován. Zde stál - navzdory všemu - až do šedesátých let. V těchto letech vrcholící liberalizace a přípravy událostí roku 1968 byl násilně odstraněn a zničen – prý „na nátlak z okresu“. Hlava sochy byla údajně nalezena v bývalém tzv. úvozu, který kdysi odděloval selské a baronské pozemky. Žijeme v době, která by neměla přát přemíře různých pomníků a okázalých slavností – už proto ne, aby se zastavil onen typický český tragikomický kolotoč, kdy se jedny pomníky stavějí a pak kácejí a jiné zase vytahují z úkrytů. Nicméně malá, nenákladná deska na dosud zachovaném podstavci s textem suše připomínajícím poslušnost těchto událostí, by snad obci mohla stát za to.

Mám na sochu T. G. M. neblednoucí dětské vzpomínky, když jsem kolem ní chodíval s rodiči, ale častěji prarodiči a nejčastěji s dědečkem. Byly tu dvě sochy vedle sebe: Masaryk a Panna Maria (ta je tu dosud, ale nyní se dívá ke kostelu, jak říkával pan farář Jan Slabý „za svým synem“, tehdy však shlížela z kopečku na lidi jdoucí většinou do obchodu k Pavlasům). V oněch 50. letech mi děda říkal, že ta první socha je pan prezident (stále ho pokládal za svého prezidenta, stejně jako první lásku máme jen jednu) a babička mě nabádala, abych před sochou Panny Marie říkal „Maria, slyš, mé prosby hlas, což prý mně tehdy vyšlo asi jako „Malíja siš“. Dvě sochy, dva symboly, dva věky, smířlivě vedle sebe, jako sám obyčejný život obyčejných lidí, „řadových občanů“, jak říkají dnešní politici. Škoda, že tam zůstala jen jedna a ta se ještě nedívá na lidi, i když je

to asi historicky správnější. Ale je mi to líto, i ta kýčovitá modř jejího roucha a červeň rtů jako by tam patřila, neboť tak ji lidé vnímali.

Mám před sebou několik příležitostných publikací o Budišově. Ta první je z roku 1938 a je to Památník čtyřstaletého povýšení Budišova na městečko 1538-1938. Druhá se jmenuje Budišov u Třebíče – městečko Vysočiny 1538-1968 a jejími autory jsou Vladimír Němeček, Milan Boček, František Horký a Josef Šoukal – všichni už jsou mrtví. A nakonec 450. výročí povýšení Budišova na městečko, 14. září 1538, autor Milan Boček, 1988. Je tam dost údajů, píše se tam o věcech dávných i tehdy aktuálních, ale přece jen je patrné, že ty brožury jsou čím dál skromnější a často se tu opisuje z jedné do druhé – nemluvív pochopitelně o dalších publikacích, speciálních člancích apod., které se Budišova týkají.

Čas letí, lidé přicházejí a odcházejí a lidská paměť je nestálá, děravá. Snad je to i dobře. Ale vzpomínky, záznam událostí a minulého života – to všechno není zcela zbytečné. Ukazuje na to, kolik se toho změnilo a kolik se toho před našima očima mění, ale také na to, že nic nového pod sluncem. To základní se totiž stále opakuje: zrození, život, radost a strast, dobro a zlo, věrnost a zrada, láska a smrt. Pamětníci odcházejí a není nikoho, kdo by jim naslouchal. Snad by se toho mohla a měla chytit škola, iniciativní učitelé a žáci, třeba i středoškoláci a vysokoškoláci, kteří o to mají zájem. Jistě by i ve vedení obce našli náležitou podporu.

Ivo Pospíšil

Poslední potlesk?

V návaznosti na článek uveřejněný ve Zpravodaji č. 2/2000 o činnosti ochotnického divadla v Budišově si dovoluji doplnit, co autor článku opomněl.

Kdo se zasloužil o založení tohoto souboru, kdo byl duší kulturního života v obci a dokázal vyškolit budišovské ochotníky k úspěšným výsledkům?

V dobách první republiky to byl pan František Hráček, herec, zpěvák a režisér. V sále sokolovny rozesmával diváky tehdy velmi módními kuplety, které sám zpíval. Hrál i režisoval divadelní hry. Nacvičil Maryšu bratří Mrštíků, hry C. k. Polní maršále, Pražský flamendr a jiné.

Nemohu opomenout příhodu z premiéry Maryši, kdy po monologu dvou strýců nastala pauza – Maryša totiž časově nestihla převlek kroje. Trapnou situaci nastalého ticha zachránil jeden ze strýců v podání pana Michálka větou, hezky po budišovsku: „to vona mosela jít inadě“. Hra byla zachráněna a diváci to ocenili potleskem.

Představení Pražský flamendr v režii M. Schäfera skončilo až ve 3 hod. ráno. Hra měla 12 jednání, každé trvalo 5 minut a v ostatním čase se přestavovala scéna. Obdivuhodné bylo, že diváci vydrželi!

V sokolovně se hrálo a zpívalo až do vypuknutí 2. svět. války, kvůli níž skončila činnost tehdejších ochotníků. Múzy se odmlčely až do roku 1945.

Po válce obnovil kulturní i divadelní činnost v Budišově mladý muž, odborný učitel pan Josef Špak. Byl všestranně nadaný a plný elánu. Zastával funkce režiséra, scénáristy, hudebníka, sbormistra a byl též knihovníkem.

Nejdříve začal ve škole. Zde sestavil a vycvičil třicetiletý dětský pěvecký sbor, který zpíval národní písně trojhlasně a vystupoval při různých oslavách v obci. Mezi žáky

vyhledával talenty a vytvořil z nich recitační kroužek. Stejně tak hledal hudebně nadané i mezi dospělými. Z nich založil mužský pěvecký sbor, který se vyznamenal Smetanovým „Věncem“ na oslavách 1. výročí osvobození republiky v roce 1976. On to byl, kdo připravil kulturní pořad květnových oslav r. 1946.

Také dožínková slavnost v létě byla jeho dílem. Snad si pamětníci vzpomenu na velkolepý průvod krojovaných dětí i dospělých a selskou jízdu na koních. Slavnost vyvrcholila na hřišti za sokolovnou, kde dožínkový věnec převzala panímáma Ant. Kašparová.

Prvním poválečným představením byla Jiráskova Lucerna, která se hrála s velkým úspěchem v sokolovně. Následovaly další hry, pohádky Zlaté jahody a Princezna Pampeliška. V roce 1948 se hrála opereta Perly panny Serafínky.

Pan Špak byl i tvůrcem slavných silvestrovských programů. Veselé scénky střídaly hudební, taneční a pěvecká čísla. Kouzelná bývala půlnoční scéna. To vše lákalo do Sokolovny velké množství návštěvníků i z okolních obcí.

Věrným pomocníkem pana učitele Špaka byl jeho přítel, odborný učitel František Smrček. Během představení vynikal především jako nápověda. S touto profesí začal již ve 14ti letech roku 1927. Napovídal vynikajícím způsobem a mnohé herce zachránil z nepříjemné situace výpadku paměti.

Po dokončení výstavby ZDŠ se hrálo v kulturním sále školy, kde již byly lepší podmínky pro herce i režii.

Pan učitel Špak byl dobrým pedagogem. Vyžadoval kázeň a dovedl citlivě pracovat s nezkušenými ochotníky. Učil je správné výslovnosti a hereckému projevu. Uměl pozvednout sebevědomí těm, kteří trpěli trémou. Role obsazoval vždy podle schopností každého ochotníka.

Jak léta ubíhala, staral se také o své nástupce. Byli jimi pan Jaromír Zejda a Ladislav Vrba. To již bylo v době moderních estrád šedesátých let. V jedné z estrád měly tehdy velký úspěch budišovské televizní noviny.

A byla to právě televize, která se velkou měrou podílela na ukončení ochotnické činnosti. Mladí nejevili zájem o náročné zkoušky a soubor stárl. Posledním představením byla hra Uzel od jugoslávského autora Petara Petroviče. To již pan učitel Špak nebyl mezi námi, a tak se rozpadu souboru nedožil.

V sedmdesátých letech vyhořely šatny pod jevištěm kulturního domu. To byla poslední tečka a definitivní konec ochotnického divadla v Budišově.

Nezbývá, než poděkovat těm, kteří věnovali svůj volný čas, energii i lásku divadlu, poezii, hudbě a kteří konali víc než museli.

Za to všechno si zasluhují trvalou vzpomínku všech žijících ochotníků i občanů .

To vše přináším Panu učiteli s láskou.

Věra Guthová

(Text jsem sestavila na základě vyprávění mých rodičů, manžela, p. Smrčka a mých vzpomínek.)

SPORT

Sportovní setkání Budišova u Třebíče s Budišovem nad Budišovkou

K přátelskému setkání sportovců z obou Budišovů došlo 1. července 2000. Hned od rána probíhal v zámeckém parku nohejbalový turnaj za účasti několika družstev z obou Budišovů. Úspěšnější byli sportovci z Budišova nad Budišovkou, kteří turnaj vyhráli.

Zároveň s nohejbalovým turnajem se střetla na hřišti za školou dvě družstva utvořená z naší fotbalové přípravy.

Hlavní program začal v 15.00 hod. střetnutím „A“ mužstev obou Budišovů. Zápas skončil remízou 3 : 3.

Zdařilé setkání vyvrcholilo utkáním „starých pánů“. Klobouk dolů před výkonem hráčů z obou mužstev. K vidění byly fotbalové parády, džentlmenství a nevídaný zápal pro utkání, o čemž svědčily hádky mezi hráči téhož družstva při ztracených míčích. Odměnou hráčům za jejich výkony byl častý potlesk velkého počtu diváků. Výsledek 3 : 2 pro naše fotbalisty nebyl až tak důležitý. Zvítězila radost z fotbalové hry nejen samotných aktérů střetnutí, ale i diváků.

Konec setkání provázelo pozvání na příští rok do Budišova nad Budišovkou, kdy tam proběhnou oslavy 700 let povýšení Budišova nad Budišovkou na město.

Fotbalové hřiště za školou v novém

Pokud se vrátíme k nadpisu, zde je nutné zdůraznit – bude!

Po rozhodnutí o zatravnění plochy fotbalového hřiště a vybudování víceúčelového sportovního areálu následovalo zadání projektu. Projekt zahrnuje dvě položky:

- 1) zatravnění fotbalového hřiště a veškeré dodatkové práce s tím spojené,
- 2) víceúčelový sportovní areál, který bude pod hřištěm (na bývalých pozemcích základní školy). V tomto areálu by se mělo vedle tenisového kurtu nacházet hřiště na nohejbal, volejbal a košíkovou (hřiště by díky své variabilitě bylo pro jednotlivé sporty společné).

Předpokladem zdárného průběhu této finančně náročné akce bylo získání dotace v rámci akce: Sport ano – drogy ne. Žádost o dotaci byla sestavena TJ Sokol ve spolupráci s obcí a základní školou a odeslána v červnu minulého roku. Z celé republiky se sešlo velké množství žádostí. Výsledkem bylo, že na třebíčském okrese tuto dotaci nedostal ze žadatelů nikdo.

I přes tento nepříznivý stav, zejména s ohledem na nezbytnost tohoto kroku v budoucnu, došlo k rozhodnutí začít práce na zatravnění hřiště a sportovním areálu svépomocí bez již zmíněné dotace.

Poslední utkání na stávajícím hřišti byla sehrána v rámci družebního setkání Budišova u Třebíče a Budišova nad Budišovkou. Již v tomto období došlo k dohodě s TJ Hodov o možnosti sehrání mistrovských utkání budišovských fotbalistů na jejím (již travnatém) hřišti.

Na první brigádě, při které došlo k vytažení branek ze země a kácení stromů v prostorách budoucího sportovního areálu, se sešlo asi 15 členů TJ Sokol. Při druhé, 2. září, 5 brigádníků provádělo přípravné práce pro navážení zeminy. Mezitím část této zeminy již byla na hřiště navezena.

Několika větami bychom se chtěli vrátit k již zmíněnému projektu.

Celkové náklady na zatravnění hřiště (v rámci tohoto projektu TJ Sokol úzce spolupracuje s obecním úřadem a zemědělským družstvem) jsou odhadnuty na 500 000 Kč. V letošním roce se počítá s navezením zeminy na fotbalové hřiště, jejím urovnáním a přípravě na jarní osev. Došlo k dohodě s firmou PARK, v. o. s., Dukovany, v zastoupení panem Fučíkem, která bude dozírat na podkladové a urovnávací práce. V příštím roce by tato firma provedla osev plochy, následně hnojení a 2× střihání trávníku se zárukou 1 rok na všechny práce. Náklady jsou vyčísleny na 80 000 Kč (v této částce je zahrnuto 20 000 Kč za travní semeno). Strojní vybavení na sečení trávy dodá firma Agrotip, v zastoupení panem Manem z Budišova. O údržbu trávníku se bude ve spolupráci s obecním úřadem starat Zahradnictví Ing. Molnár.

V rámci těchto prací je nutností v tomto roce vybudování přípojky na zavlažování z rybníka Pivovárek. Výkopové práce budou prováděny firmou Josefa Slabého z Budišova a svépomocí.

Další z nezbytností v rámci zatravnění je odvodnění vrchní meze, na které se nacházejí lavičky pro diváky.

Až se bude dělat zábradlí s reklamami jednotlivých sponzorů a oprava oplocení, budou členové Sokola z nejhrošího venku.

Plány jsou to vzhledem k nedostatku peněz velkolepé, ale jak jsme již zmiňovali na začátku, pro budoucnost nezbytné.

Zjara roku 2001 dojde k dorovnání plochy a samotnému setí. Pokud bude příznivé jaro a celý rok, k slavnostnímu výkopu na zatravněném hřišti by mohlo dojít na podzim roku 2001.

Informaci o našich plánech a snahách bychom chtěli ukončit prosbou ke všem, kdo se o sportovní dění v Budišově zajímají, o pomoc. Pomoc na všech úrovních: brigádnickou, materiální a finanční. Předem za vše děkujeme!

výbor TJ Sokol Budišov

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Počínaje tímto číslem Budišovského zpravodaje neposkytuje matrika při OÚ Budišov redakci údaje o narozených a zemřelých s odvoláním na znění zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, který nedovoluje orgánům veřejné moci zveřejňovat jakékoliv údaje týkající se identity konkrétních osob bez jejich svolení.

Přehled srážek v červnu až srpnu 2000

červen:	62,3 mm
červenec:	107,7 mm (z toho 28. července při celodenním dešti spadlo 34,1 mm)
srpen:	37,9, mm

Doplňky ke službám (příloha č. 2/1999 Budišovského zpravodaje:

Hostinec U Kazdů (Polička)
Budišov 6
Po-Čt 9-22, Pá 9-23, So 9-22, Ne 8-22
Občerstvení (prac. název U Floriánka - Topvar),
Budišov, hasičská zbrojnice
Po-Čt 17-22, Pá, So 17-23, Ne 8.30-12, 17-22
ZD Budišov, pohonné hmoty
Budišov 279
Po-Ne 6-20

Pekařák

(Fotografie z archívu budišovského rodáka Augustina Nedvěda)

PŘÍLOHA 3/2000: Historie městečka Budišova, část 3 - 1930 až 1973

Budišovský zpravodaj č. 3/2000

<http://www.horacko.cz/budisov/zpravodaj>

Vychází čtvrtletně. Ev. č. min. kultury R 113 10022 99

Cena Zpravodaje: 5,- Kč

V prodeji: Noviny, Helena Kafoňková; Ko-*Tex*, Helena Kostecká; Obuv, hračky, Lidka Poskočilová; Zelenina, Petr Kosina; Potraviny ZD Budišov, Zdeňka Nováčková.

Vydává: Obecní úřad Budišov, IČO 00289159, tel. 0618/875 110, e-mail: ou.budisov@horacko.cz

Redakce: Karel Pavlíček (e-mail karel_pavlicek@volny.cz, tel. 0618 / 875 212),

Mgr. Markéta Dosbabová, Mgr. Jiří Horák.

Vyšlo v Budišově dne 1. 10. 2000

Technická realizace: Ing. Ladislav Dokulil

Tisk Tiskárna Charvát, s.r.o., Velké Meziříčí

Uzávěrka tohoto čísla 31. srpna 2000

Uzávěrka příštího čísla 10. listopadu 2000

Budišovský zpravodaj na své cestě za čtenáři dorazil už i do Afriky.

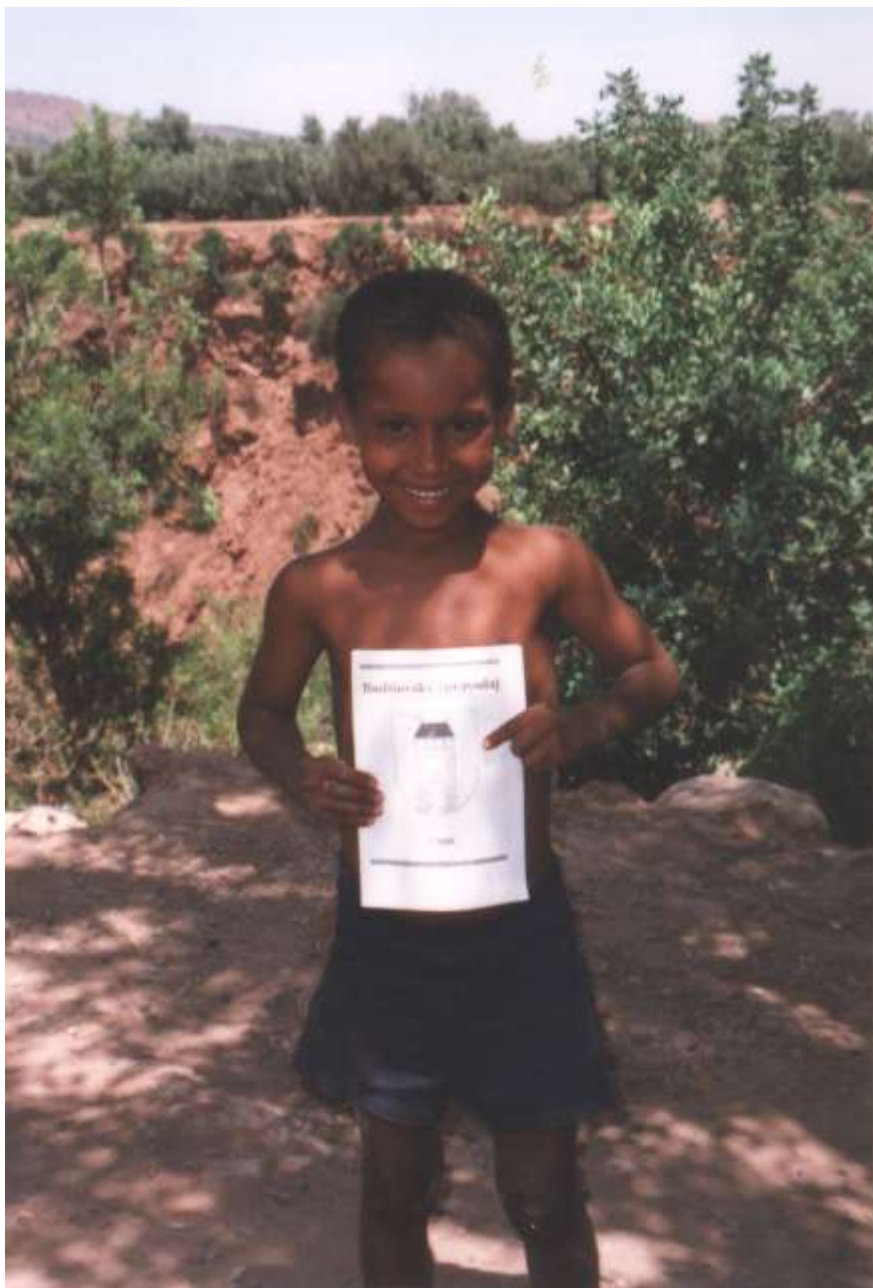

foto z Maroka Marek Dosbaba